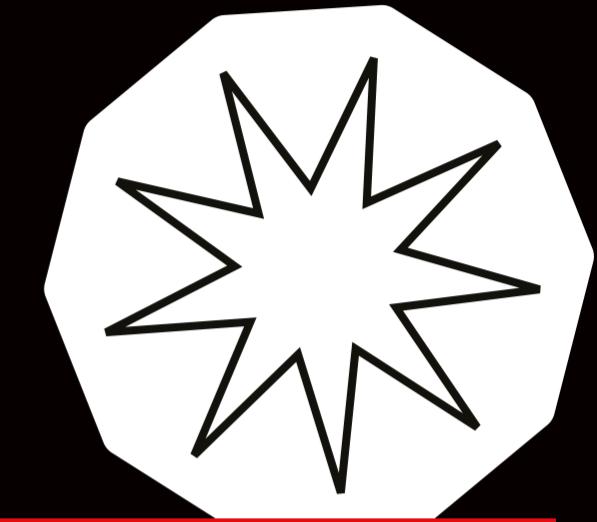

SEE BEYOND THE HEAD LINES

USVAKODNEVNOM ŽIVOTU, ČESTO SMO OKRUŽENI LAŽNIM I MANIPULATIVnim VESTIMA. PROČITAJTE NAŠE NASLOVE I PROVERITE DA LI MOŽETE RAZLIKOVATI LAŽNE I ISTINITE INFORMACIJE. STAVITE FILTER ZA NASLOVE KAKO BISTE PROVERILI SVOJE ODGOVORE.

TEORIJE ZAVERE

NEPRIJATELJ ODOZGO

nama vladaju neprijatelji

Vlasti su odlučile da svoj penzionerima treba da se smanjuje. Da se vlasti drže zakona je vlastina. Vlasti nisu zemlje, ne izradile tajni plan. Zdravstveno osiguranje za neke penzionere će biti ukinuto. Ova informacija se brižljivo skriva od svih.

NEPRIJATELJ JE MEĐU NAMA

postoje neprijatelji u samoj zajednici

Dajte naš komšija imajući kimpac? U našem gradu se uzgajaju psi ušće. Saznali smo još da su najveći gradić ušća pred značne osobe uzgajaju pse koji će ubijati ljudi na ulicama. Budite oprezni na ulicama i u ulazima stambenih zgrada.

NEPRIJATELJ JE OKO NAS

spoljni neprijatelji vrebaju za jednicu

Baš sada se strana koalicija zemalja koja je činili našu domovinu upravlja ratom prva kako biste se spasili. Nekoliko zemalja, koje nas mrze zbog našeg uspeha i blagostanja, žele da podriju naš uspeh. Da bi to uradile, uskoro će krenuti u rat protiv nas.

DOBRO NAMERNE ZAVERE

nepoznate dobre sile deluju u tajnosti da bi činile dobro

Problemi kriminaliteta će uskoro biti rešeni. Čekamo nove više sile. Taj se pojavio na Zemlji. One će kauniti sve kriminalce i, nakon toga, ljubaznost i blagostanje će zavladati čitavim svetom. Njihovo pojavljivanje nije predvidela nijedna postojeća religija.

DAJU JEDNOSTAVNE ODGOVORE NA SLOŽENA I ZBUNJUJUĆA PITANJA. UVEK SE VRTE OKO TAJNOG ZNANJA KOJE JE NAVODNO PAŽLJIVO SKRIVENO. IZVORI TAKVIH INFORMACIJA SU UVEK ANONIMNI. LJUDI KOJI NE VERUJU U OVE TEORIJE SE OPTUŽUJU DA SU SLEPI I IS-PRANOGL MOZGA

NEPRIJATELJ ODOZDO

obični ljudi, radnici itd. planiraju pobunu

Budite oprezni sa čistacima, radica. Saznali ste nove slavne čistači u morišu. Svojih ponizavajućih predstavnosti. Planiraju pobunu da bi se izborili za pravdu. Ovo su prijavili naši izvori koje ne možemo imenovati. Pratite našu internet stranicu kako biste prvi saznali ko će biti pogoden pogromima.

LAŽNI VEB-SAJTOVI

WEB-SAJTOVI KOJI OPONAŠAJU NAZIVE DOMENA

koji asociraju na dobro poznat brand, kako bi širili dezinformacije

PREVARANTSKI WEB-SAJTOVI

tj. nelegitimni internet sajtovi koji se koriste za obmanjivanje korisnika i uvlačenje u prevaru

IZGLEDAJU KAO PRAVI, POUZDANI SAJTOVI, ALI SU U STVARI IMITACIJE I NJIHOV CILJ JE DA ŠIRE DEZINFORMACIJE ILI UKRADU VAŠ NOVAC.

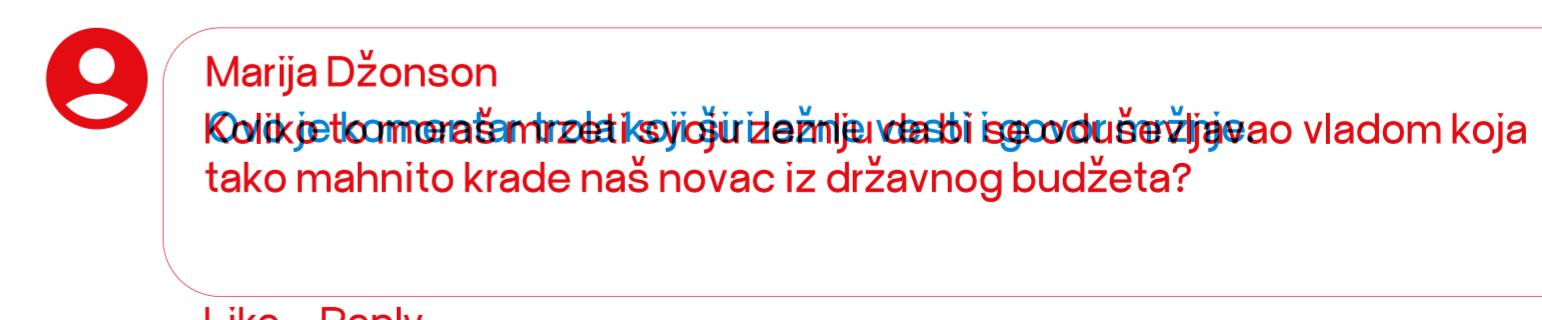
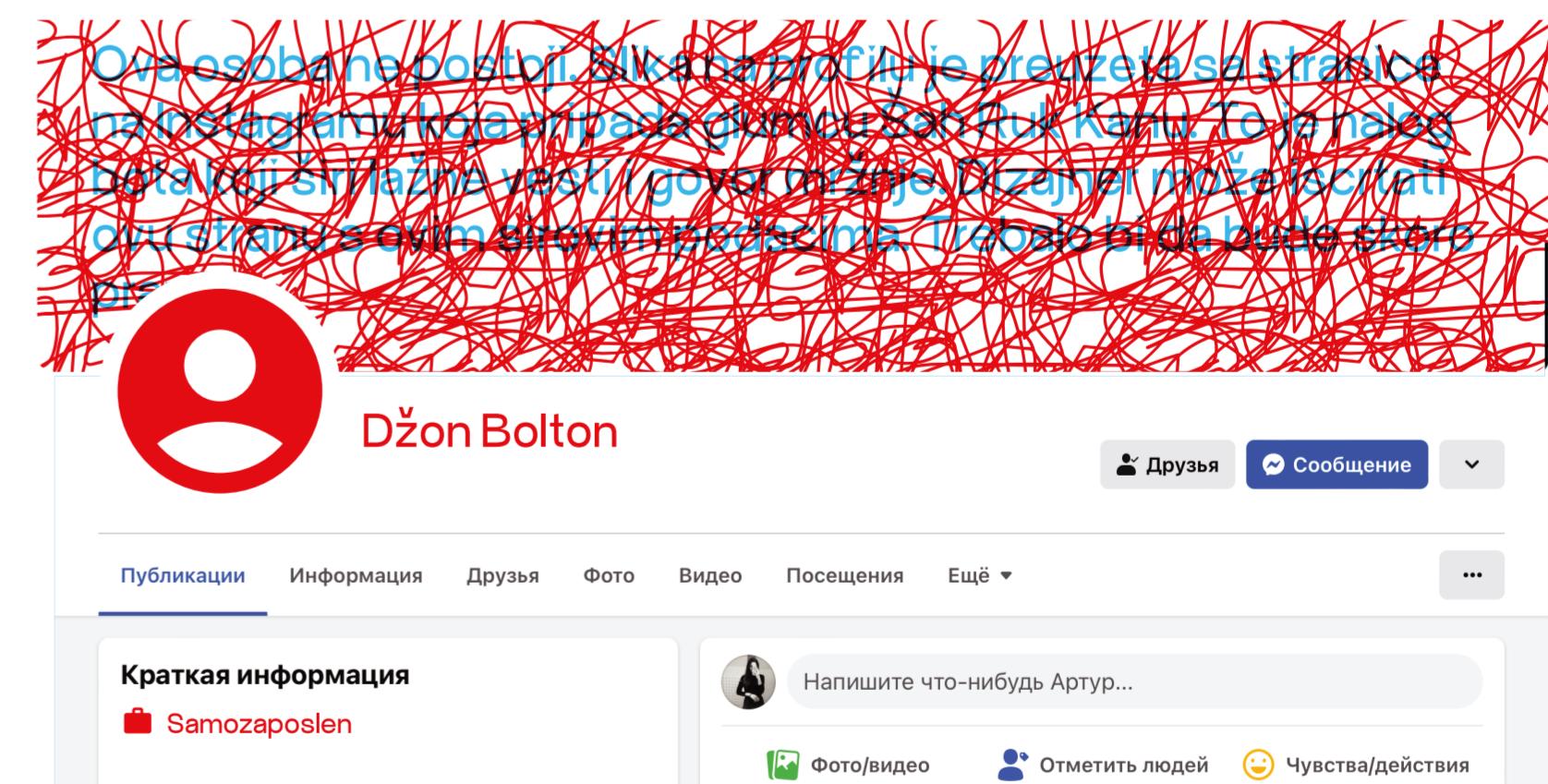
WEB-SAJTOVI EFEMERIDE

Postavljaju se na kratko vreme radi širenja dezinformacija i pretvaraju se da su pouzdani i autorativni

BOTOVI I TROLOVI

Lažne stranice na društvenim mrežama koje opnašaju stvarne ljude kako bi započele svađe i širili lažne vesti i govor mržnje. Obično nema skoro nikakvih podataka na njihovim profilima, a njihove fotografije su ukradene sa stranica drugih ljudi.

Like Reply

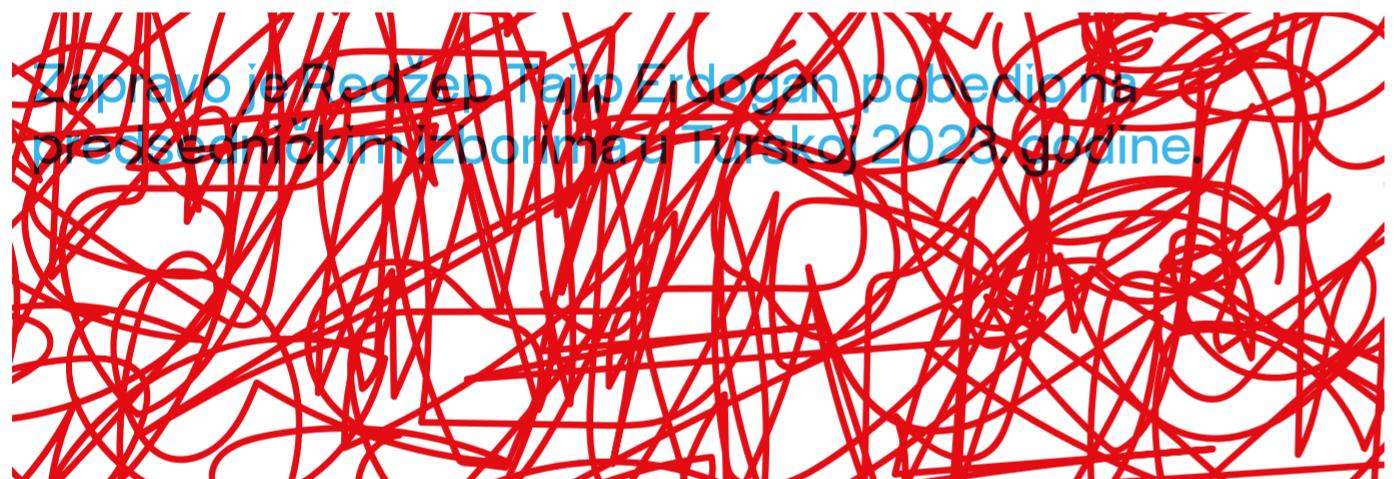
dezinformacije

LAŽNE INFORMACIJE KOJE SE ŠIRE U CILJU OBMANJIVANJA LJUDI. (KEMBRIDŽOV REČNIK)

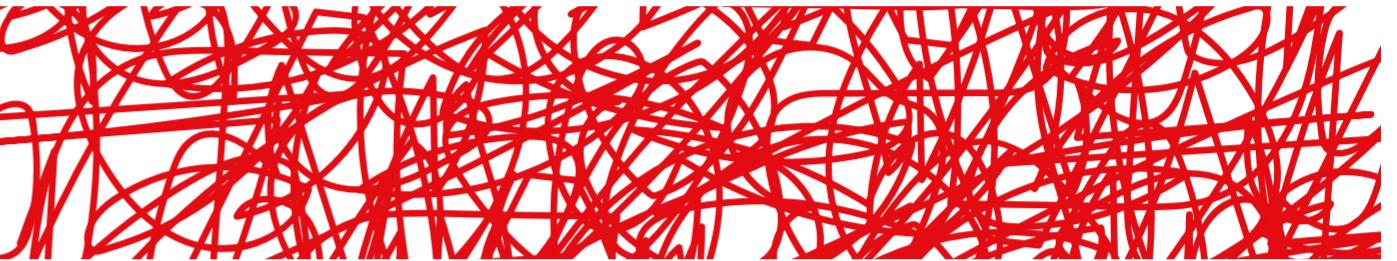
LAŽNE VESTI

Lažne priče koje se predstavljaju kao vesti i šire po internetu, odnosno u medijima, ili kao šala ili da bi uticale na političke i druge stavove

Kemal Kiličdaroglu je pobedio na predsedničkim izborima u Turskoj 2023. godine.

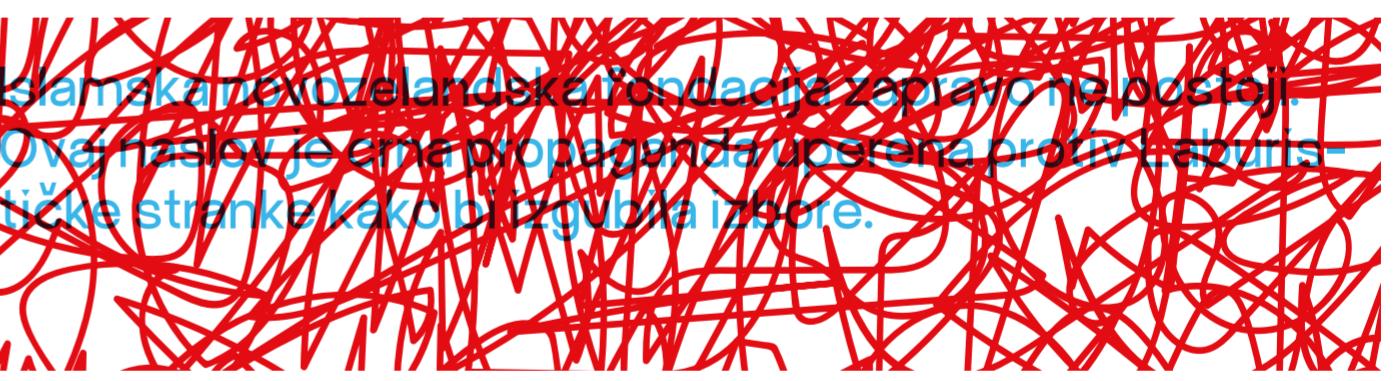
U Grčkoj, vladajuća konzervativna stranka Nova demokratija je izgubila izbore u junu 2023. godine.

CRNA PROPAGANDA

Propaganda koja ne dolazi iz izvora za koji tvrdi da iz njega potiče (Kolinsov engleski rečnik); stvara utisak da su je kreirali oni koje takva propaganda treba da diskredituje

„Zahvalni smo Laburističkoj stranci što podržava terorizam i islamski fundamentalizam u Iranu!“ – Islamska novozelandska fondacija.

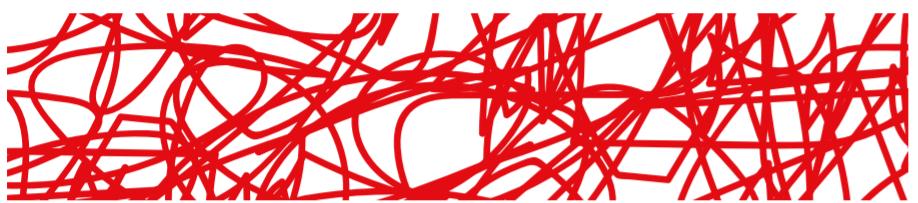

Novoizabrani političar Stefanio Samurtozo tvrdi kako koristi narkotike, te da je, kad je bio mlad, ukrao pile.

IZMIŠLJENI SADRŽAJ

SADRŽAJ S LAŽNIM ILI NE-POTPUNIM INFORMACIJAMA U SVRHU OBMANJIVANJA

CITATI IZVUČENI IZ KONTEKSTA

Deo citata koji se predočava kao celina i stavlja u drugi kontekst radi promene značenja poruke

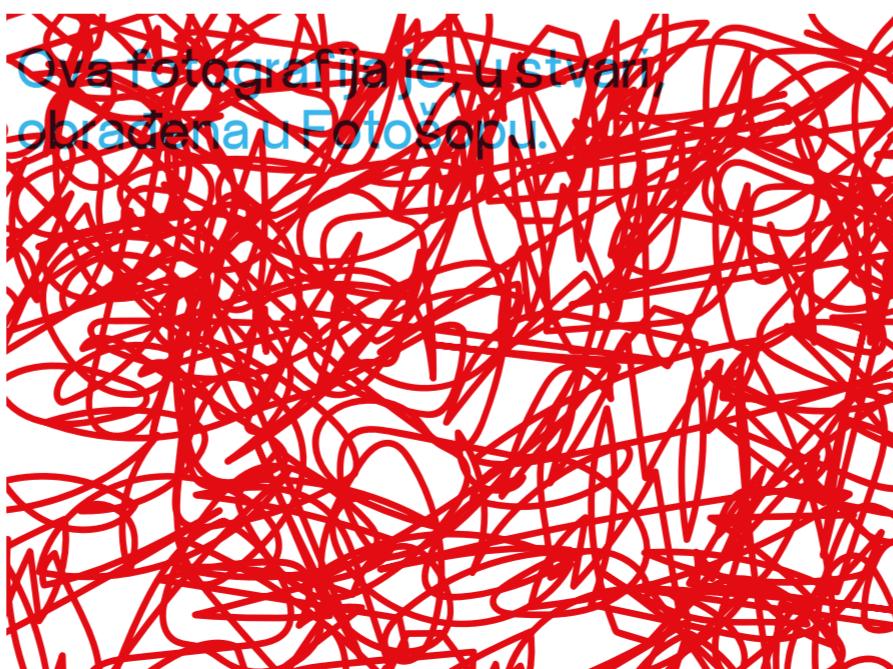
Džo Bajden priznaje da se američke trupe bore u Ukrajini, rekavši: „Neverovatna umešnost, odvažnost i nesobična hrabrost vojske Sjedinjenih Država, te naših diplomata i obaveštajaca su zaslužni za izvanredan uspeh ove misije.“

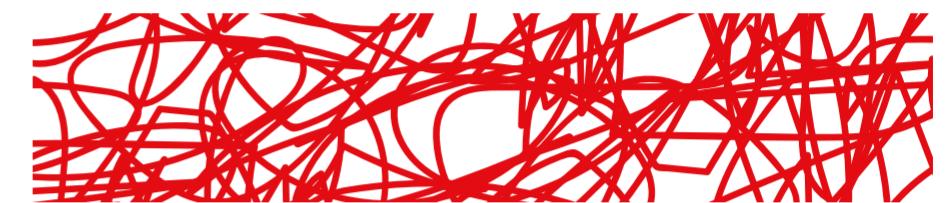
LAŽNE FOTOGRAFIJE I VIDEO-SNIMCI

Fotografije i video-snimci kojima se, pomoću programa za foto i video montažu, manipulisalo kako bi se izmenila informacija koju prenose.

Džo Bajden i njegova žena odlaze na turneju u sklopu kampanje.

Ova fotografija je u stvari obradena u Photoshopu.

PSEUDOSTRUČNJACI

Ljudi koji se pretvaraju da su stručnjaci u nekoj oblasti, iako to nisu, obično u svrhu širenja lažnih vesti i manipulacija

Politički analitičar: „Rat u Siriji će se okončati kad njen prestonica, Bejrut, padne pod kontrolu pobunjenika.“

Ova osoba nije ekspert. Bejrut je zspravo prestonica Libana.

MANIPULATIVNI SADRŽAJ

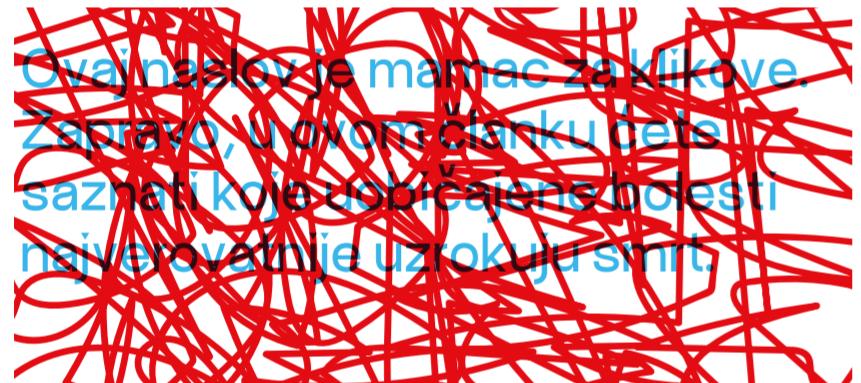
SADRŽAJ KREIRAN DA BI NEKOGLA NAVEO DA UČINI
NEŠTO U VAŠU KORIST, ČESTO NEPRAVEDNO ILI
NEPOŠTENO

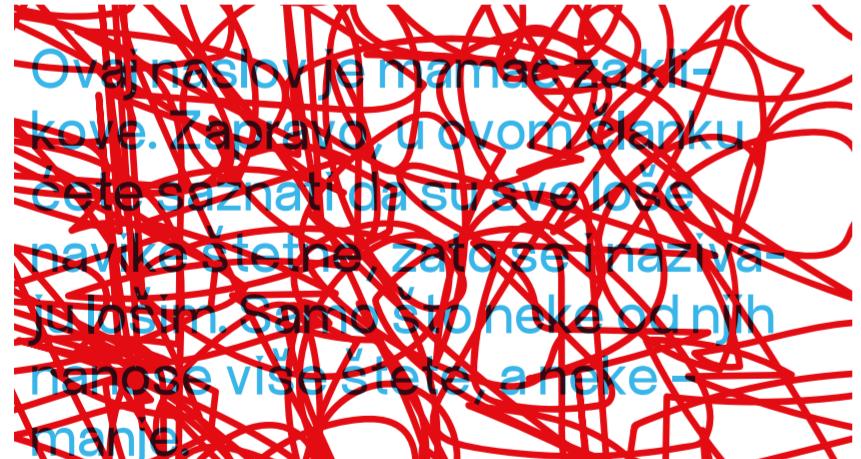
MAMAC ZA KLIKOVE

To je naslov koji mami čitaoca da klikne na link ka priči. No, naziv se koristi pežorativno da bi opisao naslove koji su senzacionalistički, a zapravo su reklame ili vas prosto dovode u zabludu

Saznajte ko će od vas danas umreti.

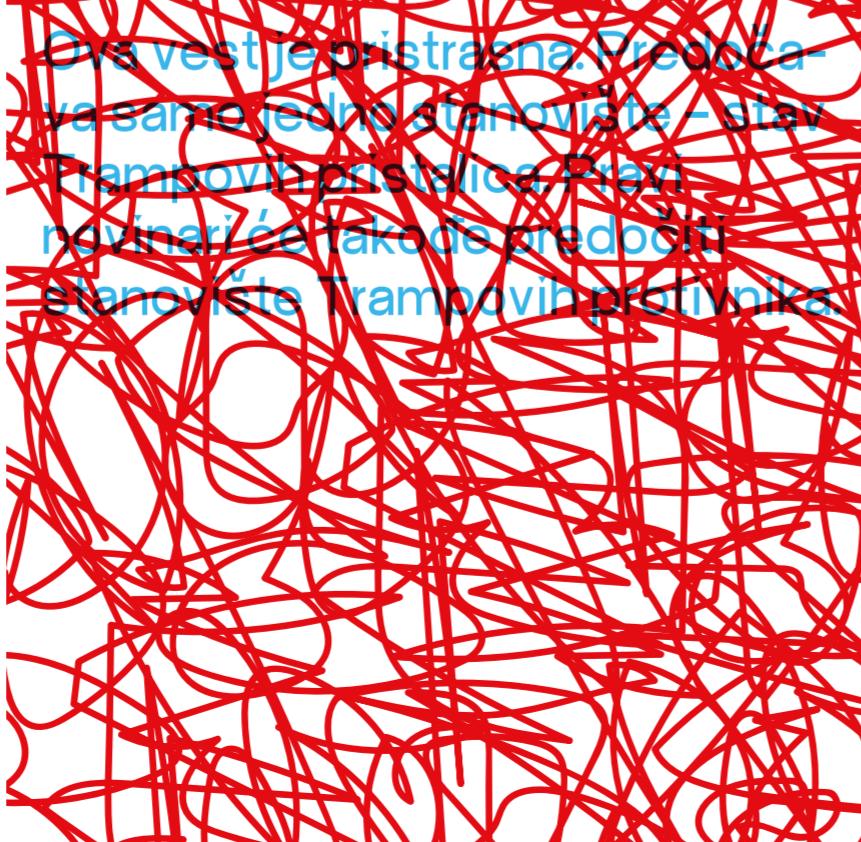
Ove joše navike ne štete vašem zdravlju.

PRISTRASNE VESTI

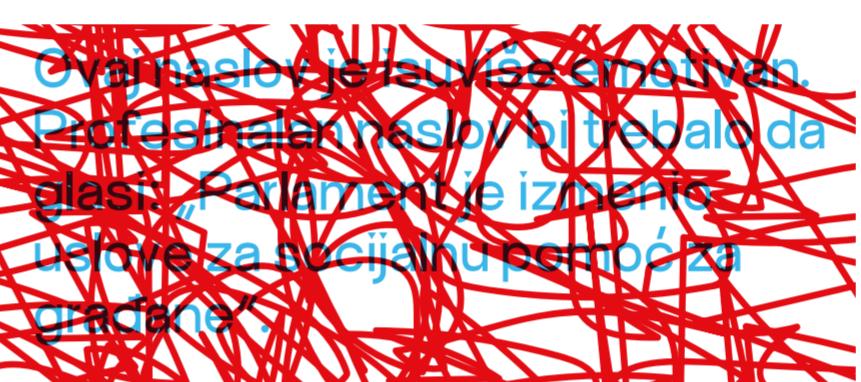
Jednostrane vesti koje pokazuju nerazumno iskazivanje naklonosti ili odbojnosti prema nekoj osobi, stvari ili događaju na osnovu ličnog mišljenja

Eksperti obja- šnjavaju zašto Donald Tramp može pobediti na predsed- ničkim izborima 2024. godine.

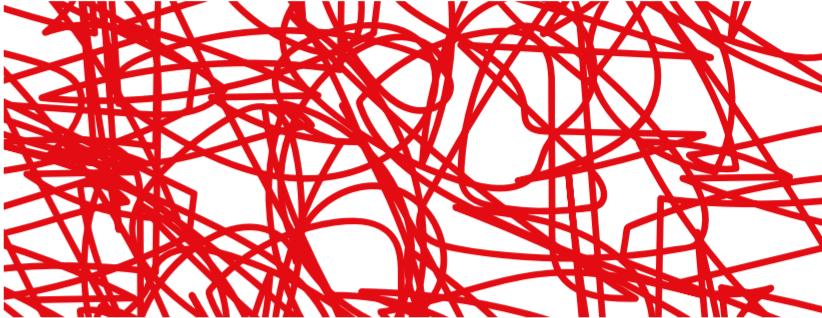

VEOMA EMOTIVAN SADRŽAJ

Jeftinije bi nam bilo da umremo.

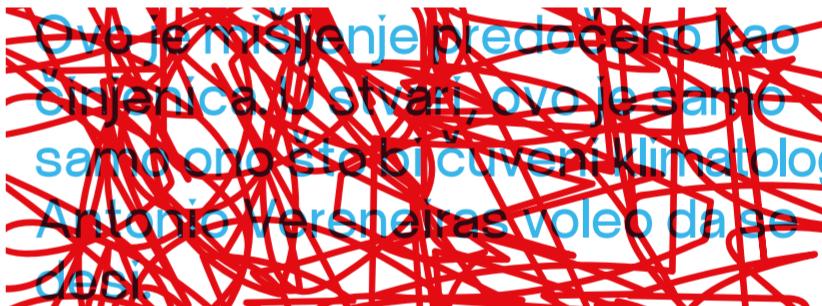
Naša budućnost: glad, deset godina bez sunca i smrt pet miljardi ljudi.

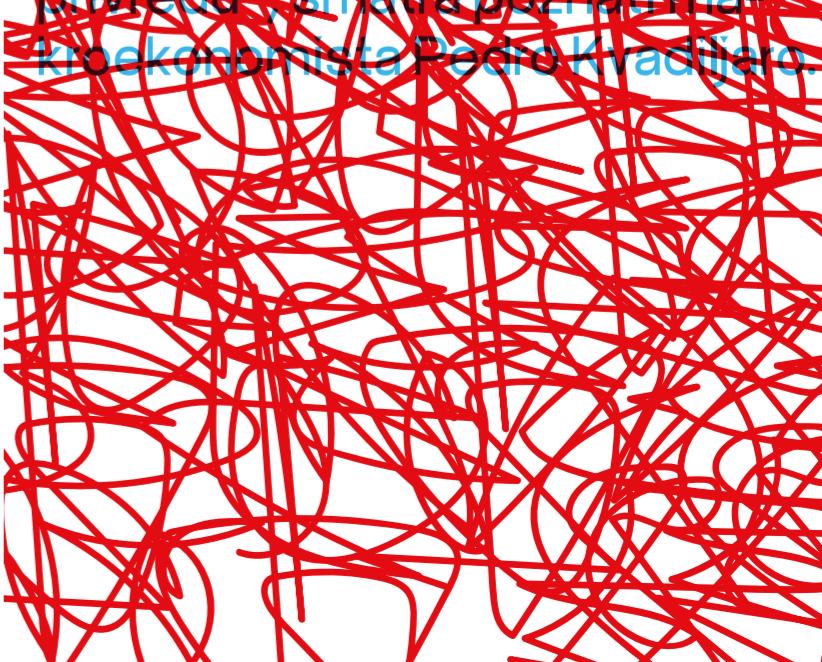
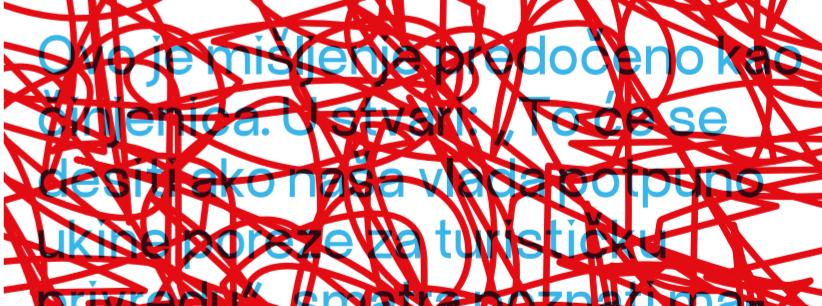
MIŠLJENJA PRE- DOČENA KAO ČINJENICE

Prognoza, procena, nagađanje ili subjektivan lični stav neke osobe koji se objavljuje ne kao citat, nego kao dokazana činjenica

Globalno zagre- vanje će se okončati za pet godina.

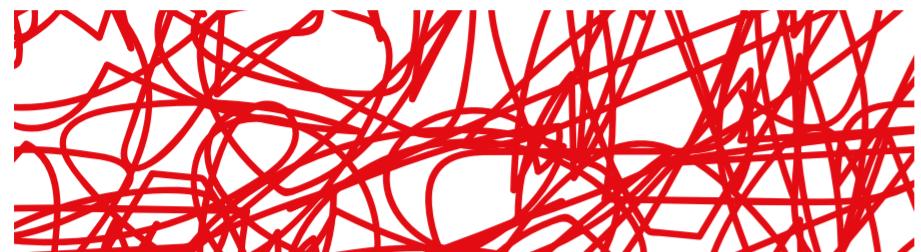

Priliv turista u našu zemlju će se udvostručiti sledeće godine.

MIMOV

DUHOVITA, KRATKA, IRONIČNA INFORMACIJA (FRAZA, SLIKA, AUDIO ILI VIDEO KLIP) KOJA UKAZUJE NA ODREĐENI STAV PREMA NEKIM DOGAĐAJIMA ILI OKOLNOSTIMA, A DISTRIBUIRA SE NA INTERNETU

Uglavnom verbalno – tekst ili audio-zapis

"Make America Great Again!"

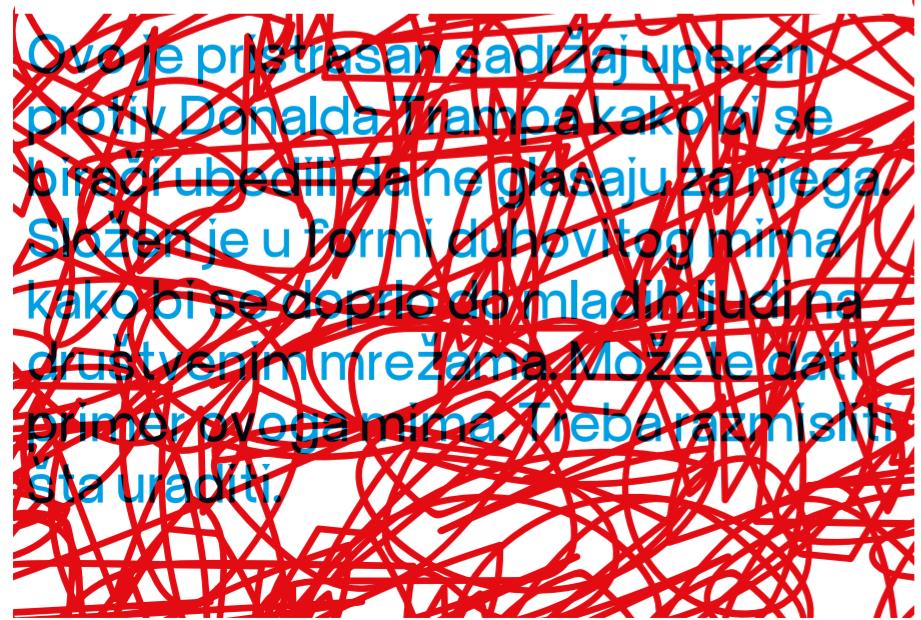
Transform North America into a more preferable location, as it once was.

Alter the condition of the democratic republic of fifty states to be better than its current condition, making it as high quality as it was previously.

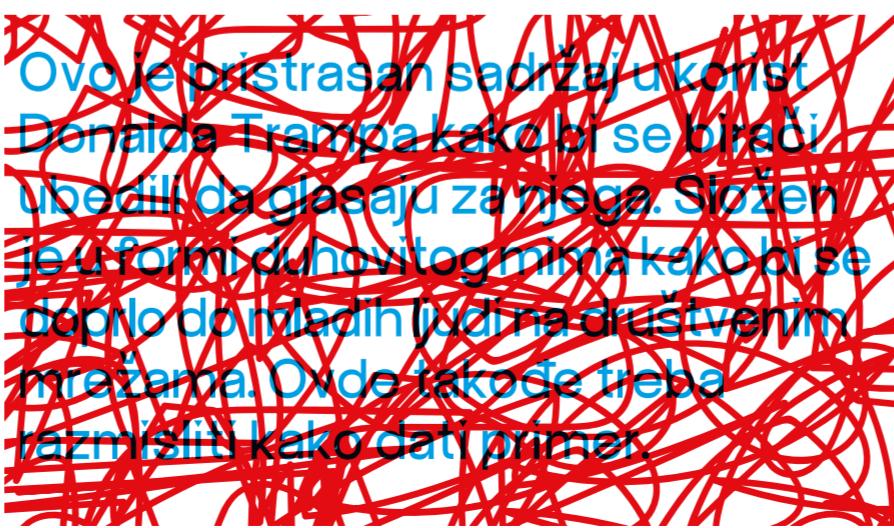
USA

Ovo je pristrasan sadržaj uparen protiv Donalda Trampa kako bi se birači ubedili da ne glasaju za njega. Složen je u formi duhovitog mima kako bi se doprio do mladih ljudi na društvenim mrežama. Možete dati primer ovoga mima. Treba razmislit išta uraditi.

Kombinovano – tekst + fotografija

Ovo je pristrasan sadržaj ukonist Donald Trampa kako bi se birači ubedili da glasaju za njega. Složen je u formi duhovitog mima kako bi se doprio do mladih ljudi na društvenim mrežama. Ovde takođe treba razmislit išta dati primer.

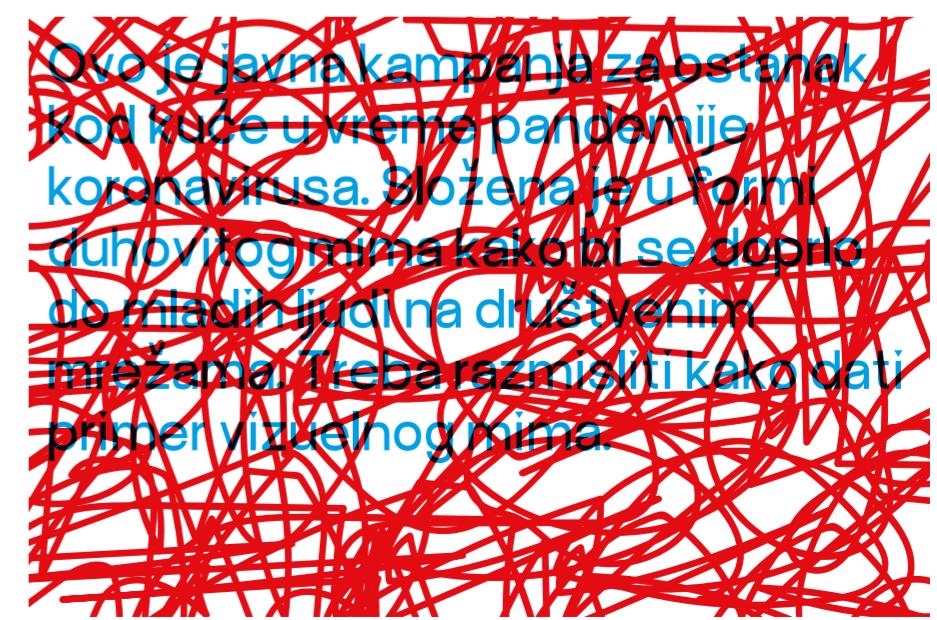

Uglavnom neverbalno – fotografija ili video-zapis

I WANT YOU
TO STAY HOME

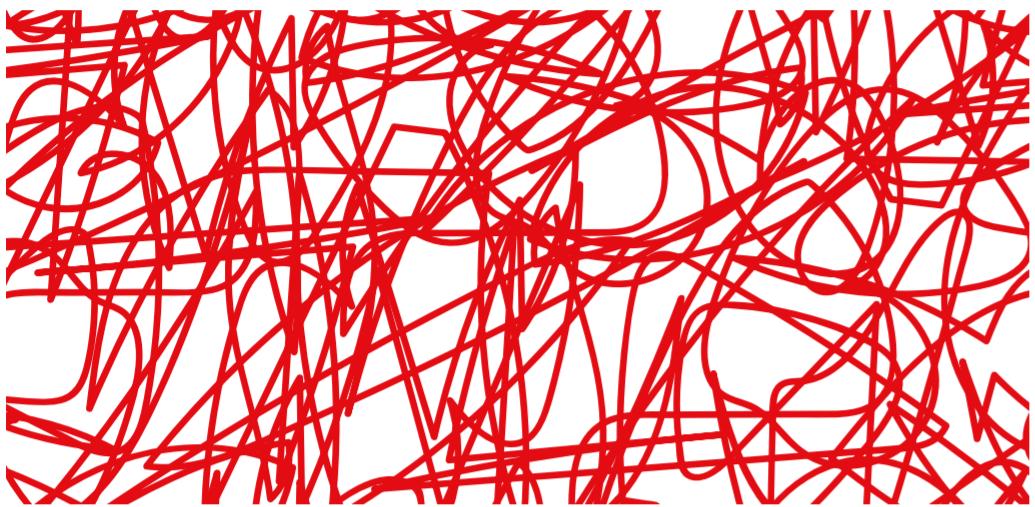
@yelenart

Ovo je javna kampanja za ostanak kod kuće u vreme pandemije koronavirusa. Složena je u formi duhovitog mima kako bi se doprio do mladih ljudi na društvenim mrežama. Treba razmislit išta dati primer vizuelnog mima.

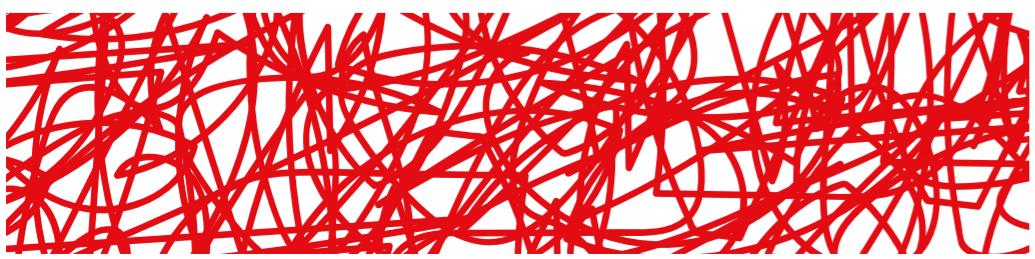
ISTINT SADRŽAJ

TO SU PROVERENE INFORMACIJE KOJE SE KORISTE ZA INFORMISANJE LJUDI POMAŽU IM U DONOŠENJU ISPRAVNIH ODLUKA. ZADOVOLJAVA STANDARDE NOVINARSTVA

Tramp se obraća istomišljenicima u religioznom okrugu gde se sve prašta

Ovaj naslov je proistekao iz samog članka. Mada tu postoji i građedima i slikama, sve nedocičene informacije su istinite i odgovaraju sadržaju članka.

Trideset ljudi povredeno, dvoje smrtno nastradalo za vreme baltimore ţuke

Ovaj naslov je proistekao iz samog članka. U naslovu se iznose samo činjenice. Tekst sadrži potvrdu ove informacije uz pozivanje na policiju. Pucnjava se dogodila oko ponoci / u 00:35 izjavio je na konferenciji za novinare vršilac dužnosti načelnika policije u Baltimore, Ricardo Vorli.

Rubikova kocka, debele čarape i ushićeno iščekivanje: Poslednji sati Titana

Ovaj naslov je proistekao iz samog članka. Mada iz naslova ne saznajemo o čemu se radi u članku, ipak se u njemu naznačavaju tačne činjenice. U tekstu se govori o pet putnika koji su se ukrcaли u mini-podmornicu Titan i nadu da će se pridružiti nekolici odabranih koji su izlaze videli otupinu Titanika. No, zaneffiko sati, njihove tekstualne poruke su prestale da puštaju.

